

Datum: 19.05. 2023.

Broj: 02-06-1030

TI BIH PISAO VLADI FBIH: NEDOPUSTIVA ODLUKA DA SE IZ PROCEDURE POVUKU ZAKONI KOJI SU NEOPHODNI ZA BORBU PROTIV KORUPCIJE

Banja Luka, 19. maj 2023. godine – Transparency International u Bosni i Hercegovini (TI BiH) uputio je dopis Vladi Federacije BiH zbog nedopustive odluke da se iz procedure povuku dva važna antikorupcijska zakona čime se dodatno odugovlači ispunjavanje EU prioriteta i provođenje važnih reformi na polju borbe protiv korupcije. Vlada FBiH povukla je iz parlamentarne procedure brojne zakone koji nisu usvojeni u prethodnom mandatu a između ostalog i Prijedlog zakona o sprečavanju sukoba interesa u organima vlasti u FBiH kao i Prijedlog zakona o zaštiti prijavitelaca korupcije u FBiH.

Ovakva odluka dodatno će usporiti provođenje antikorupcijskih reformi jer su neki od zakona već prošli određene procedure i usaglašavanja a njihovo povlačenje suprotno je i deklarativnoj posvećenosti vlasti ispunjavanju 14 prioriteta koje je pred BiH vlasti postavila Evropska unija.

Podsjećamo da je Nacrt Zakona o zaštiti prijavitelaca korupcije u FBiH već usvojen od strane Predstavničkog doma još u junu 2018. i od tada se nalazi u proceduri iako je neophodno njegovo hitno usvajanje jer je Federacije BiH jedini nivo vlasti koji do sada nije zakonski zaštitio “zviždače” - odnosno osobe koje prijavljuju korupciju na radnom mjestu. Ovaj zakon je u formi prijedloga Vlada FBiH uputila ponovo u avgustu 2022.godine, da bi sada sa novim sazivom Vlade on nakon toliko vremena bio povučen. S druge strane, TI BiH je samo prošle godine pokrenuo 37 slučajeva gdje su prijavioci spadali u ovu kategoriju a najviše ih dolazi upravo iz Federacije BiH koja ih nije zakonski zaštitila. Napominjemo da ovakav zakon postoji na državnom nivou, u Republici Srpskoj i Brčko Distriktu te da su građani FBiH zbog brojnih političkih opstrukcija godinama diskriminirani.

Posebno je nedopustivo povlačenje iz procedure Prijedlog zakona o sprečavanju sukoba interesa u organima vlasti u FBiH jer se navršava punih 10 godina kako u ovom entitetu ne postoji nadležno tijelo kojem se mogu prijaviti slučajevi sukoba interesa. Prema trenutnom Zakonu tu nadležnost ima CIK BiH kojem su izmjenama zakona na državnom nivou 2013. godine te nadležnosti uskraćene i već deset godina pojave sukoba interesa u Federaciji BiH prolaze nekažnjeno. Prema podacima TI BiH trenutno 241 funkcioner u FBiH obavlja više od jedne funkcije u javnim preduzećima i javnim ustanovama a brojni imaju i dodatne angažmane u neprofitnim organizacijama koje se finansiraju iz budžeta. Pored toga što ne postoji tijelo koje utvrđuje sukob interesa i ostale institucije ovaj zakon potpuno ignorišu prilikom imenovanja i dodjele javnih sredstva organizacijama koje vode funkcioneri u sukobu

interesa. Sve to predstavlja važan izvor korupcije i zato je neophodno hitno usvajanje novog zakona u FBiH koji je u formi prijedloga u avgustu prošle godine Vlada FBiH uputila u proceduru.

Njegovo povlačenje dodatno će usporiti rješavanje ovog pitanja, pa Transparency International u BiH poziva Vladu FBiH da se navedene zakone hitno vrati u proceduru i napominje da će svako daljnje odlaganje imati negativne posljedice na borbu protiv korupcije.